

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра деталей машин та прикладної механіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з наукової роботи
та міжнародних зв'язків

_____ Андрій ТИХИЙ

_____ вересня _____ 2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ

науково-технічного гуртка здобувачів вищої освіти

“Mechanical Design Laboratory”

кафедри деталей машин та прикладної механіки

Положення схвалене на засіданні
кафедри деталей машин

та прикладної механіки

Протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.

I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Науково-технічний гурток здобувачів вищої освіти (далі – НТГЗВО) кафедри деталей машин та прикладної механіки (ДМПМ) є добровільною організацією здобувачів вищої освіти спеціальностей G7 «Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка», G8 «Матеріалознавство», G9 «Прикладна механіка», G11 «Машинобудування», G19 «Будівництво та цивільна інженерія», H7 «Агроінженерія», J8 «Автомобільний транспорт», що займаються науковою діяльністю на некомерційній основі, які виявили бажання опанувати навички проведення наукових досліджень і успішно поєднують таку діяльність із навчанням.

1.2. НТГЗВО – створюється з метою формування технічного (інженерного) способу мислення з глибоким розумінням техніки та набуття нових знань та практичних навичок в обсязі, достатньому для самостійної винахідницько-пошукової та конструкторської роботи.

1.3. НТГЗВО у своїй діяльності керується Конституцією України, чинним законодавством, Статутом Центральноукраїнського національного технічного університету, Положенням про наукове товариство здобувачів вищої освіти університету та Положенням про науково-технічний гурток здобувачів вищої освіти.

1.4. План роботи НТГЗВО та основні напрямки його наукових досліджень розробляється відповідно до науково-дослідної тематики та дисциплін, що відноситься до спеціалізації кафедри і затверджуються кафедрою протягом місяця з початку навчального року.

II МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРИНЦИПИ, ФОРМИ, ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ НТГЗВО

2.1. Мета діяльності НТГЗВО:

- поглиблене вивчення здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з відповідної дисципліни з метою використання набутих знань у навчальному процесі;
- активізація наукової діяльності серед здобувачів вищої освіти;
- формування у здобувачів вищої освіти інтересу й потреби до наукової творчості;
- виявлення та залучення найбільш обдарованих і талановитих здобувачів освіти до наукової діяльності та використання їх творчого й інтелектуального потенціалу для рішення актуальних завдань підвищення ефективності освітнього процесу;
- підвищення рівня наукової підготовки здобувачів освіти;
- підготовка здобувачів освіти до навчання у аспірантурі.

2.2. Основні завдання НТГЗВО:

- розвиток творчого потенціалу здобувачів освіти;
- навчання методиці й навичкам проведення самостійних наукових досліджень і розробки наукових проблем у відповідних областях й навичок роботи в наукових колективах; накопичення досвіду проведення наукових досліджень;
- підвищення рівня фахової майстерності та розширення загального і професійного світогляду;

- виховання творчого ставлення до наукового пошуку, зацікавленості до наук та потягу до самоосвіти, підвищення власної наукової активності;
- формування та розвиток творчого та технічного мислення, наукової самостійності, підвищення внутрішньої організованості, свідомого відношення до навчання, поглиблення й закріплення отриманих у процесі навчання знань;
- формування почуття відповідальності;
- інтелектуальний та духовний розвиток особистості;
- сприяння самовираженню особистості здобувачів освіти у процесі професійної підготовки;
- забезпечення активної участі здобувачів освіти у проведенні наукових конференцій, конкурсів наукових робіт здобувачів вищої освіти, семінарів, олімпіад університету та інших закладів вищої освіти.

2.3. Основні принципи діяльності НТГЗВО

У своїй діяльності наукова проблемна група керується принципами рівноправності членів групи, самоврядування, відкритості та прозорості діяльності, органічного зв'язку науково-дослідної роботи з навчальним процесом.

2.4. Основні форми діяльності НТГЗВО:

- індивідуальні та групові заняття з поглибленого вивчення навчального матеріалу з обраної відповідної дисципліни чи наукової проблеми;
- індивідуальні та групові теоретичні або експериментальні дослідження;
- участь у науково-дослідній роботі кафедри, зокрема за госпрозрахунковими договорами, держбюджетними темами та грантами;
- виконання завдань дослідницького характеру під час проходження навчальної практики та підготовки випускних кваліфікаційних робіт;
- підготовка наукових доповідей, повідомлень і рефератів з актуальних проблем відповідної галузі (галузей) та практики їх застосування;
- підготовка наукових публікацій, матеріалів для подачі заявок на можливі винаходи, рецензій, анотацій на опубліковані праці тощо;
- розробка та створення технічних засобів навчання, наочних посібників, стендів та макетів;
- участь у планових заходах гуртка, зокрема у заходах наукового характеру: наукових семінарах, конференціях, конкурсах здобувачів освіти, олімпіадах тощо;
- тематичні засідання для обговорення підсумків наукових робіт (реферативних повідомлень);
- групові засідання з питань, що стосуються тематики досліджень, питань навчання здобувачів освіти основам методики ведення наукового дослідження, обговорень результатів наукової праці членів гуртка (наукові статті, реферати й конкурсні роботи і т.п.);
- виступи з науковими доповідями та участь у дискусіях;
- підготовка та представлення наукових робіт для участі в конкурсах на кращі наукові роботи здобувачів освіти.

2.5. Основні критерії оцінки діяльності НТГЗВО:

2.5.1. Основні показники, за якими оцінюється діяльність НТГЗВО:

- кількість підготовлених та зроблених доповідей на наукових конференціях;
- кількість підготовлених та направлених наукових робіт на конкурс;
- кількість опублікованих статей та тез доповідей;
- кількість здобувачів вищої освіти, які взяли участь в олімпіадах;
- кількість поданих заявок на винаходи та корисні моделі та отриманих патентів;
- кількість розроблених, створених та впроваджених приладів, вузлів, установок тощо;
- кількість здобувачів освіти, рекомендованих для вступу до магістратури та аспірантури;
- виставках науково-технічної творчості молодих здобувачів освіти.

2.5.2. Основні критерії оцінювання результатів діяльності НТГЗВО:

- оцінка наукової роботи, результати якої викладені в матеріалах доповіді, статтях, повідомленнях тощо – оцінка того, наскільки тема дослідження актуальна і яке має практичне значення, чи містить елементи наукової новизни і який обсяг дослідження проведений автором самостійно;
- оцінка якості викладеного матеріалу – оцінка того, наскільки вільно здобувач освіти оперує науковими термінами, грамотно викладає матеріал;
- оцінка оформлення матеріалів доповіді, статті та ін., стосовно того, наскільки грамотно робота ілюстрована виконаними таблицями, діаграмами, що демонструються в логічному зв'язку з викладеним матеріалом.

При цьому роботи оцінюються за системою: рекомендувати (не рекомендувати); рекомендувати доробити для подальшого подання на внутрішню або зовнішню наукову конференцію, конкурс або грант, публікацію в офіційних виданнях, подачу заявки на можливий винахід чи корисну модель тощо.

ІІІ КЕРІВНИЦТВО НТГЗВО ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЮ

3.1 Загальне керівництво діяльністю НТГЗВО здійснює науковий керівник гуртка та його заступник.

3.2 Науковий керівник призначається із числа найбільш досвідчених викладачів кафедри (з науковим ступенем) згідно з рішенням кафедри до початку навчального року.

3.3 Науковий керівник та його заступник діють на підставі цього Положення.

Для виконання організаційної роботи й обліку діяльності НГЗ (НТГЗ) із числа здобувачів освіти (терміном на один рік) обирається староста гуртка. При наявності в гуртку більше 15 здобувачів вищої освіти у допомогу старості може бути обраний секретар гуртка.

Староста обирається відкритим голосуванням на засіданні гуртка та затверджується науковим керівником.

3.4 Науковий керівник НТГЗВО:

- розробляє план роботи гуртка на навчальний рік і представляє його для затвердження завідувачу кафедри;
- відповідає за організацію роботи та проведення засідань гуртка;
- координує діяльність гуртка;
- виносить на обговорення гуртка основні питання його діяльності;
- здійснює наукове консультування членів гуртка;
- здійснює допомогу в науковій роботі учасників гуртка;
- призначає та проводить не рідше одного разу на місяць засідання гуртка;
- підводить підсумки обговорення кожного засідання гуртка;
- підбирає кандидатуру старости гуртка й пропонує її для затвердження на засіданні гуртка;
- здійснює роботу з членами гуртка з урахуванням їх інтересів, індивідуальних здатностей і схильностей;
- разом із завідувачем кафедри визначає перелік дисциплін для поглибленого вивчення чи тематику науково-дослідних робіт і виступів членів гуртка на наукових конференціях;
- здійснює наукове керівництво роботами здобувачів освіти, надає допомогу членам гуртка у виборі й з'ясуванні питань теми наукової праці, складанні плану дослідження, підборі літератури та ін.;
- відповідає за ефективну роботу гуртка;
- забезпечує участь членів гуртка в наукових заходах різного рівня;
- висуває кандидатів на участь у наукових заходах;
- відбирає виконані здобувачами освіти роботи для участі в конкурсах на кращу наукову працю й представляє їх на кафедральний та університетський етапи цього конкурсу;
- організовує рецензування виконаних здобувачами освіти наукових праць і їхнє обговорення на кафедрах;
- разом з керівництвом університету організовує й проводить наукові конференції здобувачів вищої освіти;
- запрошує на засідання гуртка для виступів провідних учених, викладачів, аспірантів;
- клопоче про заохочення здобувачів освіти, що активно беруть участь у роботі гуртка;
- організовує роботу щодо забезпечення можливостей використання здобувачами освіти – членами гуртка комп'ютерної техніки та мережі Internet в межах університету;
- звітує про роботу гуртка на засіданні кафедри в кінці кожного семестру;
- надає звітні матеріали методично-організаційному відділу за підсумками навчального року;
- вирішує інші питання, пов'язані з діяльністю гуртка.

3.5 Заступник керівника НТГЗВО:

- інформує здобувачів освіти та аспірантів про роботу гуртка і умови членства в ньому;
- виконує організаційну роботу, необхідну для діяльності гуртка;

- веде облік членів гуртка;
- веде протоколи засідань гуртка;
- готує та подає науковому керівнику пропозиції щодо покращення роботи гуртка;
- готує періодичні звіти про роботу гуртка (по закінченню кожного семестру та загальний звіт за рік) та подає їх керівнику НГЗ (НТГЗ);
- здійснює іншу роботу за дорученням наукового керівника гуртка.

3.6 Староста НТГЗВО:

- разом з науковим керівником або заступником керівника розробляє план роботи й веде журнал обліку роботи гуртка на навчальний рік;
- спільно з керівником гуртка бере участь у підготовці засідань гуртка, відповідає за інформування учасників про їх проведення;
- за рекомендацією наукового керівника або заступника керівника забезпечує підготовку доповідей і виступів на наукових конференціях, а також на засіданнях гуртка;
- відповідає за передачу інформації членам гуртка від керівника;
- вчасно інформує членів гуртка про заходи з наукової роботи на кафедрах, в університеті та за межами університету;
- веде облік наукових праць здобувачів освіти, що представляються на конкурси;
- надає допомогу науковому керівнику гуртка в підготовці звіту про роботу за навчальний рік;
- не пізніше, ніж за тиждень повідомляє членів про дату проведення засідання;
- відповідає за взаємодію наукового гуртка з іншими організаціями здобувачів вищої освіти.

IV ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ НТГЗВО

4.1. Засідання НПГЗ проводяться не менше одного разу на місяць (за винятком сесійного і канікулярного періодів).

4.2. Тематичні засідання проводяться за окремим графіком.

4.3. Теоретичні або експериментальні дослідження проводяться у відповідності з планом роботи.

4.4. Участь у заходах наукового характеру здійснюється у терміни та за умов, викладених у наказах по університету про проведення чи участь у цих заходах.

V ЧЛЕНСТВО В НТГЗВО.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ НТГЗВО

Членом НТГЗ може стати будь-який здобувач вищої освіти, який успішно освоює навчальну програму (не має незадовільних оцінок за підсумками семестру навчання), має бажання брати участь у поглибленому вивченні навчального матеріалу з відповідної дисципліни чи у розробці наукової проблеми, як складової комплексної теми кафедри, у заходах наукового характеру та у науково-дослідній роботі з тематики кафедри.

Прийом здійснюється в добровільному порядку.

5.1. Члени НТГЗВО мають право:

- брати участь у планових заходах наукової проблемної групи;
- виступати з науковими доповідями та брати участь у дискусіях;
- представляти свої роботи для участі в конкурсах на кращі наукові роботи здобувачів вищої освіти;
- отримати рекомендацію для друку тез чи наукової статті за рішенням наукової групи;
- публікувати кращі наукові праці й виступи у виданнях університету;
- брати участь у науково-дослідній роботі кафедри;
- одержувати інформацію про організацію наукової роботи здобувачів вищої освіти;
- мати доступ в аудиторіях університету до мережі Internet;
- користуватися науковою літературою кафедри;
- обирати та бути обраним у всі керівні органи Наукового товариства здобувачів вищої освіти та аспірантів університету;
- рекомендувати активних членів наукової проблемної групи до вступу в Наукове товариство здобувачів вищої освіти та аспірантів університету;
- за високі результати у науковій роботі у першочерговому порядку бути рекомендованими для вступу до аспірантури університету;
- вийти зі складу НТГЗВО за власним бажанням.

5.2. Обов'язки членів НТГЗВО:

- протягом навчального року регулярно відвідувати засідання наукової проблемної групи здобувачів вищої освіти;
- виступати на засіданнях групи й наукових заходах з науковими повідомленнями й доповідями;
- виконувати доручення наукового керівника та його заступника з організаційних питань;
- розробляти обрану тему наукової роботи;
- поширювати інформацію про НТГЗВО серед здобувачів вищої освіти та аспірантів свого факультету;
- дотримуватись всіх вимог Положень про НТГЗВО університету та кафедри.

VI ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА КЕРІВНИЦТВО НТГЗВО

6.1. Організаційно-методичне керівництво науково-дослідною роботою здобувачів освіти здійснює керівник НТГЗВО.

6.2. Орієнтовний склад НТГЗВО – 3-25 осіб.

6.3. Організаційний контроль за діяльністю НТГЗВО здійснює завідувач кафедри.

VII ФОРМИ ТА НАПРЯМИ РОБОТИ НТГЗВО

7.1. Формою роботи НТГЗВО є організаційні та робочі засідання групи відповідно до графіка, затвердженого на півріччя (щонайменше один раз на місяць):

- організаційні засідання проводяться з питань виборів старости, затвердження плану та графіку роботи НТГЗВО, вирішення інших організаційних питань стосовно діяльності НТГЗВО;

- на робочих засіданнях заслуховуються доповіді членів НТГЗВО та проводяться обговорення, дискусії.

7.2. У рамках засідань можуть проводитися семінари, семінари-практикуми, тренінги, творчі звіти, круглі столи, захисти наукових робіт здобувачів вищої освіти тощо.

7.3. Діяльність НТГЗВО фіксується у протоколі кожного засідання, а наприкінці семестру та навчального року робиться загальний підсумок його роботи.

7.4. Основними напрямками роботи здобувачів вищої освіти у складі НТГЗВО є:

- участь у наукових семінарах та засіданнях кафедр, на яких обговорюються плани та результати наукової роботи;

- участь у виконанні науково-дослідних робіт кафедри, включених до відповідних тематичних планів;

- проведення практичних і теоретичних досліджень;

- участь у наукових конференціях, семінарах, круглих столах, інших наукових заходах;

- участь у олімпіадах, конкурсах, вікторинах, інтелектуальних змаганнях здобувачів вищої освіти тощо;

- підготовка наукових публікацій;
- впровадження результатів науково-дослідних робіт в практику та навчальний процес.

VIII РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ НТГЗВО

8.1. Результати діяльності НТГЗВО за підсумками навчального року заслуховуються та обговорюються на засіданнях кафедри.

8.2. **Результатом наукової роботи** здобувачів освіти у складі НТГЗВО мають бути:

- наукові публікації;
- доповіді на наукових і науково-практичних конференціях, семінарах;
- наукові роботи, подані до участі у конкурсах наукових робіт здобувачів вищої освіти;
- участь в олімпіадах, конкурсах, інтелектуальних змаганнях;
- організація і проведення наукових заходів.

8.3. **Результати наукової діяльності** кожного здобувача вищої освіти в складі НТГЗВО **заносяться** до журналу обліку роботи НТГЗВО.

8.4. **Звіт** про результати роботи НТГЗВО щорічно подається до методично-організаційного відділу.

8.5. **Документи про діяльність НТГЗВО:** Положення про НТГЗВО; список членів НТГЗВО; план-графік роботи НТГЗВО; протокол засідання НТГЗВО; звіт про виконану роботу НТГЗВО; журнал обліку роботи НТГЗВО.

IX ЗАОХОЧЕННЯ ЧЛЕНІВ НТГЗВО

9.1. **Здобувачі вищої освіти**, які беруть активну участь у роботі НТГЗВО, **можуть бути заохочені:**

- почесними грамотами, подяками;
- направленнями до провідних закладів вищої освіти України для участі у всеукраїнських та міжнародних конкурсах наукових робіт та олімпіад здобувачів вищої освіти.

9.2. Для активних членів НТГЗВО передбачається:

- рекомендація кращих робіт здобувачів вищої освіти до опублікування в збірниках та наукових виданнях;
- направлення до участі у всеукраїнських конференціях та конкурсах.

Х ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1. Для участі у роботі НТГЗВО можуть запрошуватись інші викладачі кафедри, практикуючі працівники різних сфер діяльності.

10.2 Діяльність щодо керівництва НТГЗВО включається в наукове навантаження наукового керівника та його заступника НТГЗВО.

10.3. НТГЗВО може бути реорганізованим та ліквідованим за рішенням кафедри за поданням наукового керівника даного НТГЗВО.

10.4 Пропозиції щодо змін і доповнень Положення про НТГЗВО кафедри вносяться науковим керівником або його заступником НТГЗВО і затверджуються кафедрою.

10.5. Дане Положення є чинним з моменту його затвердження.

Завідувач кафедри ДМПМ

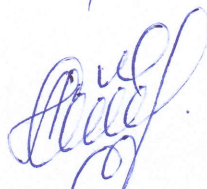
Геннадій ФІЛІМОНІХІН

Науковий керівник
НТГЗВО кафедри ДМПМ

Володимир ПИРОГОВ

Заступник наукового керівника
НТГЗВО кафедри ДМПМ

Любов ОЛІЙНІЧЕНКО